

WHO ADVIESWAARDEN LUCHTKWALITEIT

PS2022MM48

DATUM 07-07-2022
VAN Rob van Muilekom
AAN Statencommissie Milieu en Mobiliteit

Aanleiding

In de Statencommissie Milieu en Mobiliteit van 9 maart 2022 is het programma Gezond en Veilig besproken. Het beleid voor gezonde lucht is onderdeel van dit programma. Bij de bespreking zijn vragen gesteld of de nieuwe WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit realistisch zijn / te behalen zijn. Ik heb toegezegd u te informeren over de wijze waarop we omgaan met de nieuwe WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit van 22 september 2021. Met dit memo geef ik antwoord op deze vragen.

Het RIVM heeft in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (verder: IenW) berekeningen uitgevoerd om inzicht te krijgen in maatregelen en haalbaarheid van de nieuwe WHO-advieswaarden in 2030. De wijze waarop de nieuwe WHO-advieswaarden in de landelijke ambities van het Schone Lucht Akkoord (verder: SLA) vertaald kunnen worden en de betekenis daarvan voor ons provinciale luchtbeleid, is mede afhankelijk van deze RIVM-berekeningen en het gesprek hierover tussen de partners van het SLA.

Met dit memo informeer ik u over de uitkomsten van het RIVM-onderzoek, het gesprek tussen de partners van het SLA en de brief van staatssecretaris Vivianne Heijnen van IenW van 1 juli jongstleden.

Context

In het Schone Lucht Akkoord van 20 januari 2020 is opgenomen dat partijen toewerken naar de WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit in 2030. De WHO-advieswaarden uit 2005 zijn daarbij als uitgangspunt benoemd. Daarbij is afgesproken dat als er nieuwe WHO-advieswaarden worden vastgesteld, onderzocht wordt wat de gevolgen daarvan zijn. In september 2021 heeft de WHO nieuwe advieswaarden voor luchtkwaliteit uitgebracht. De nieuwe waarden zijn fors naar beneden bijgesteld. Dit is gedaan omdat wetenschappelijk onderzoek aantoont dat er negatieve gezondheidseffecten optreden bij lagere concentraties dan eerder gedacht. Voor NO₂ is de advieswaarde met 75% aangescherpt, voor de twee fracties fijnstof PM₁₀ met circa 30% en voor PM_{2,5} met 50%.

	Wettelijke normen (EU)	Advieswaarden WHO 2005	Advieswaarden WHO 2021
Stikstofdioxide (NO ₂)	40	40	10
Fijnstof PM ₁₀	40	20	15
Fijnstof PM _{2,5}	25	10	5

De provincie Utrecht onderschrijft het belang van gezonde lucht. Dit staat verwoord in de omgevingsvisie van provincie Utrecht en in het omgevingswetprogramma Gezond en Veilig 2022-2025: het is de ambitie van de provincie Utrecht om een permanente verbetering van de luchtkwaliteit te realiseren omwille van de gezondheid van onze inwoners. Ook hebben wij de ambitie om, ook bij het bereiken van de WHO-advieswaarden uit 2005, de luchtkwaliteit verder te verbeteren, met het oog op substantiële gezondheidswinst.

Analyse RIVM

Het RIVM heeft op verzoek van het ministerie van IenW een analyse gemaakt voor de uitwerking van motie Bouchallikht c.s. waarin de rijksoverheid wordt verzocht om voor het zomerreces in beeld te brengen wat er nodig is

om de nieuwe advieswaarden van de WHO in 2030 te halen. De analyse van het RIVM¹ en wat dit betekent voor het Schone Lucht Akkoord is besproken in de stuurgroep SLA, waar ik zitting in heb namens de provincies. De analyse van het RIVM is op 1 juli met een [brief](#) door de staatssecretaris van IenW aan de Tweede Kamer aangeboden.

Strekking Tweede Kamerbrief²

De staatssecretaris schrijft dat het haar inzet is om stapsgewijs naar de nieuwe WHO-advieswaarden toe te werken en dat de WHO-advieswaarden uiteindelijk leidend moeten zijn in ons luchtkwaliteitsbeleid. Het onderzoek van het RIVM laat echter zien dat het halen van de nieuwe WHO-advieswaarden in 2030 vergaande maatregelen zou vragen die ook in ons omringende landen nodig zijn. De uitvoerbaarheid van noodzakelijke vergaande maatregelen is erg onzeker. Ook geeft het RIVM-onderzoek nog geen zicht op wanneer de nieuwe WHO-advieswaarden wel gehaald kunnen worden en welke tussenstappen mogelijk en effectief zijn.

De staatssecretaris schrijft dat het streven is om eind 2023 bij het vaststellen van de Uitvoeringsagenda van het Schone Lucht Akkoord 2024-2030, op te nemen in welk tempo, en met welke tussenstappen, wij in Nederland naar de nieuwe WHO-advieswaarden toe kunnen werken.

De staatssecretaris geeft in de brief aan met de SLA-partners de huidige aanpak te willen versterken om meer gezondheidswinst bovenop de huidige aanpak te realiseren. Verder geeft zij aan de samenwerking met andere beleidsterreinen (bijvoorbeeld op klimaat- en stikstofbeleid) essentieel te vinden als we schonere lucht willen bereiken. Zij is hierover met collega bewindspersonen in gesprek. Europees zet zij zich in voor een aanscherping van de Europese richtlijn voor luchtkwaliteit en Europees bronbeleid.

Positie provincie Utrecht

De lijn zoals deze is beschreven door staatssecretaris van IenW op basis van de RIVM-analyse steun ik. Het landelijke Schone Lucht Akkoord loopt tot 2030 en het is niet realistisch om de nieuwe WHO-advieswaarden als doelstelling voor 2030 op te nemen in het SLA-akkoord. De haalbaarheid van nieuwe WHO-advieswaarden na 2030 is op dit moment nog niet te onderbouwen met modellen. Daar is tijd voor nodig. Eind 2023 verwachten we meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden. Ik zal u op de hoogte houden van relevante ontwikkelingen.

---

¹ Inventarisatie van benodigde maatregelen om WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit in 2030 te realiseren. RIVM-briefrapport 2022-0094. R.J.M. Maas et al.

² Onderzoek naar het halen in 2030 van de WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit d.d. 1 juli 2022